

tească. Pe valoarea ei expresivă trebuie de întemeiat studiul ei, nu pe partea ei formală cîm se obișnuiește de esteți și de scriitorii superficiali. Limba însăși are *fond* și *formă* și nu mai *fondul* limbii dă trînicie marilor stilisti, marilor artiști ai limbii.

The North American Review (Februarie, 1914).— D. David Janyne Hill,—„Fundamentul Statului”,—referindu-se la raporturile dintre Stat și cetățean în timpul campaniilor electorale analizează una din cele mai însemnate chestiuni juridice: Pe ce se sprijină puterea autorității Statului? Statul, în înțeles larg, e o stare de fapt în orice organizare omenească. Și, sub orice formă, el înseamnă putere de comandă, putere de constrîngere individuală. Care este rațiunea de drept a acestei puteri? Căci din puterea de a comanda, de a împune, nu se naște *datoria* de a se supune. Dacă e vorba numai de raporturi de putere, în care superioritatea de grad consacră starea de drept, atunci existența statului însăși ajunge o permanentă provocare, și orice stare anarhică provocată de răsturnarea unei organizări de stat prin o facțiune rămîne consacrată prin starea de fapt. Autoritatea statului nu poate isvari nici din ideea majorității sau unanimității voințelor individuale pe care le reprezintă: sînt silit de fapt să mă supun voinții majorității, ca în fața unei forțe superioare, dar dreptatea poate să fie de partea mea; apoi unanimitatea, cea ce implică consimțîmintul general, e o bază ce se poate zdruncina pînă la singurî necunoaștere individuală. Unde e dar imperativul categoric *în drept*, al Statului? Căci alîl *puterea* cît și *voința* majorității sau a poporului sînt izvoare de fapt, nu de drept. Ideia de stat trebuie să

implice concepția filosofică adîncă a însăși vieții omenești. Ideia de personalitate omenească nu înseamnă individualitate independentă în societate. Intuiția comunității există—e o stare de fapt—în orice individ social. Omul nu crește și nu poate trăi decît în societate, și în sufletul lui e prinsă această necesitate ca o condiție de existență, ca un simț de temperatură al mediului înconjurător. Din acest simț al comunității se dezvoltă ideea de *justiție* care în fond nu înseamnă decît constrîngerea dorințelor individuale în folosul comunității. Principiul de *self-government* într'un stat organizat nu înseamnă că poporul are puterea de a-și pune în aplicare toate dorințele, ci că poporul e destul de matur ca să-și poată stăpîni și controla dorințele pentru fericirea obștească. Guvernare prin sine înseamnă stăpînire de sine în fața unor principii de justiție, care implică simțul superior al solidarității sociale. Statul are menirea de a infrîna descărcarea voințelor individuale, de a mărgini, într'un înțeles, libertățile individuale pentru a asigura viața și liniștea tuturor. Siguranța e un principiu superior libertății în organizarea popoarelor. Totdeauna starea de anarhie,—de neînfrînare a libertăților individuale,—a dus la despotism, adică la desființarea totală a libertății individuale. Principiul libertății individuale complete duce la negarea lui, la absolutism și la disoluția socială. Statul are menirea de a regula social. Autoritatea lui de a împune pleacă dela această rațiune, nu dela faptul că reprezintă o clasă puternică ori e majoritate populară. Fără ideea de justiție în organizarea de stat nu se poate naște ideea de *datorie* în corpul cetățenesc.